

**WET van,
houdende regels voor de beëindiging van het
lidmaatschap van volksvertegenwoordigende
organen, ingevolge artikel 68 van de
Grondwet van de Republiek Suriname en
de artikelen 6 en 20 van de
Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals
laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54)
(Wet beëindiging lidmaatschap
volksvertegenwoordigende organen)
(Initiatiefvoorstel ingediend d.d. 01.06. 2022
door de leden: A. Gajadien, G. Jordan en N. Jhakry)**

Ondergetekende, lid van De Nationale Assemblée, heeft hierbij de eer krachtens artikel 64 van het Reglement van Orde (S.B. 1990, no. 43) het navolgende Amendement ter goedkeuring aan De Nationale Assemblée voor te leggen, betreffende de ontwerpwet **houdende regels voor de beëindiging van het lidmaatschap van volksvertegenwoordigende organen, ingevolge artikel 68 van de Grondwet van de Republiek Suriname en de artikelen 6 en 20 van de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54) (Wet beëindiging lidmaatschap volksvertegenwoordigende organen).**

AMENDEMENT

De ontwerpwet **houdende regels voor de beëindiging van het lidmaatschap van volksvertegenwoordigende organen, ingevolge artikel 68 van de Grondwet van de Republiek Suriname en de artikelen 6 en 20 van de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54) (Wet beëindiging lidmaatschap volksvertegenwoordigende organen),** komt te luiden:

Zie aanhechting:

Paramaribo, 26 augustus 2022

De initiatiefnemer:

A. Gajadien

Aan: De Nationale Assemblée

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek. 26 augustus	20 22
Agenda no. 1898/22	
Verwezen	
Naar	

**WET van2022,
houdende regels voor de beëindiging van het
lidmaatschap van volksvertegenwoordigende
organen, ingevolge artikel 68 van de
Grondwet van de Republiek Suriname en
de artikelen 6 en 20 van de
Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals
laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54)
(Wet beëindiging lidmaatschap
volksvertegenwoordigende organen)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - ter uitvoering van artikel 68 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), alsmede de artikelen 6 en 20 van de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54) - het wenselijk is nadere regels vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Artikel 1

BEGRIPSBEPALINGEN

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. politieke organisatie: de politieke organisatie als bedoeld in artikel 1 van het Decreet Politieke Organisaties (S.B. 1987 no. 61, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 54) die op grond van de Kiesregeling (S.B. 1996 no. 15, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55) na algemene, vrije en geheime verkiezingen wordt vertegenwoordigd in een volksvertegenwoordigend orgaan;
- b. lid: een lid van een volksvertegenwoordigend orgaan;
- c. lidmaatschap: het lidmaatschap van een volksvertegenwoordigend orgaan;
- d. volksvertegenwoordigende organen: De Nationale Assemblée, de Districtsraad en de Ressortraad;
- e. volksvertegenwoordiger: degene die na algemene, vrije en geheime verkiezingen op grond van de Kiesregeling wordt gekozen casu quo verkozen verklaard om in een volksvertegenwoordigend orgaan een politieke organisatie te vertegenwoordigen;
- f. Voorzitter: de Voorzitter van een der volksvertegenwoordigende organen;

g. relevante documenten: officiële documenten danwel authentieke stukken die aantonen dat de omstandigheden als bedoeld in artikel 68 van de Grondwet, waarbij het lidmaatschap van een lid van het volksvertegenwoordigend orgaan eindigt, of die aantonen dat de gronden bestaan, voor terugroeping, zoals bedoeld in artikel 2 van deze wet

h. presentielijst: een lijst waarop de volksvertegenwoordiger zijn naam voor aanwezigheid optekent voor aanvang van een vergadering, zoals in artikel 31 van het Reglement van Orde van De Nationale Assemblée en de artikelen 11 lid 5 en 24 lid 6 van de wet Regionale Organen is opgenomen;

i. akte van overlijden: bewijs van overlijden van een lid, afgegeven door het Centraal Bureau voor Burgerzaken;

j. terugroepingsgerechtigde: een politieke organisatie, ten aanzien van haar volksvertegenwoordigers;

k. bevoegd statutair orgaan: het orgaan van een politieke organisatie dat bevoegd is tot het vaststellen van kandidaten ter verkiezing in een volksvertegenwoordigend orgaan.

Artikel 2

BEËINDIGING VAN HET LIDMAATSCHAP VAN DE VOLKSVERTENWOORDIGENDE ORGANEN

Onverminderd het bepaalde in artikel 6 lid 3 van deze wet wordt het lidmaatschap van De Nationale Assemblée beëindigd krachtens artikel 68 van de Grondwet, het lidmaatschap van de Districtsraad krachtens artikel 6 van de Wet Regionale Organen en het lidmaatschap van de Ressortraad krachtens artikel 20 van de Wet Regionale Organen.

Artikel 3

REGELS, PROCEDURES EN DOCUMENTEN TEN AANZIEN VAN BEËINDIGING VAN HET LIDMAATSCHAP VAN DE VOLKSVERTENWOORDIGENDE ORGANEN

1. Indien er zich een omstandigheid als bedoeld in artikel 68 lid 1 onder a of b, van de Grondwet, artikel 6 lid 1 onder a en b Wet Regionale Organen en artikel 20 lid 1 onder a en b van de Wet Regionale Organen zich voordoet, deelt de Voorzitter, nadat de relevante documenten welke het overlijden of het ontslag op eigen verzoek van een lid heeft ontvangen, in een vergadering van betreffend volks vertegenwoordigend orgaan de leden hiervan op de hoogte. Bij het beëindigen van het lidmaatschap van een volksvertegenwoordigend orgaan middels ontslag op eigen verzoek door een lid, eindigt het lidmaatschap van rechtswege nadat de ontslagbrief aan de President van de Republiek Suriname ter kennis is gebracht.

2. In de eerstvolgende vergadering na te zijn overtuigt, worden de mededelingen en procedures om te komen tot toelating van een nieuw lid, krachtens de Kiesregeling afgehandeld. In geval van overlijden wordt met name gecontroleerd of de akte van overlijden is afgegeven aan het Hoofdstembureau van het kiesdistrict van de overledene.
3. Voor de vaststelling van het ontstaan van omstandigheden, die de verkiesbaarheid uitsluiten: een nationaliteitsverklaring afgegeven door het Centraal Bureau voor Burgerzaken niet ouder dan 1 week, andere documenten die het niet hebben van de Surinaamse nationaliteit wettelijk aantonen, een of meer rechterlijke vonnissen ten aanzien van de in artikel 58 van de Grondwet genoemde gronden, die het lid van verkiesbaarheid zouden hebben uitgesloten en de documenten van de Rechterlijke macht waaruit blijkt dat de vonnissen onherroepelijk zijn geworden.
4. Voor de benoeming tot minister of onderminister: de Presidentiele resolutie ten aanzien van de benoeming van het lid tot minister of onderminister.
5. Voor het aantonen van afwezigheid gedurende een aaneengesloten periode van 5 (vijf) maanden: de presentielijsten van de gedurende die periode uitgeschreven vergaderingen, al dan niet ondersteund door de vermeldingen van afwezigheid in de besluitenlijsten van diezelfde periode.
6. Voor de vaststelling of er sprake is van veroordeling wegens misdrijf bij onherroepelijke geworden rechterlijke uitspraak tot een vrijheidsstraf van tenminste 5 (vijf) maanden: het rechterlijk vonnis en de documenten van de Rechterlijke macht waaruit blijkt dat het vonnis onherroepelijk is geworden.
7. Voor de vaststelling tot terugroeping het bepaalde in de artikelen 4 en 5 van deze wet.

Artikel 4

TERUGROEPING

1. Terugroeping door een politieke organisatie vindt plaats door een besluit van het daartoe krachtens de statuten bevoegde orgaan van de terugroepingsgerechtigde op één of meer van de in artikel 5 genoemde gronden en volgens de procedure neergelegd in artikel 6 van deze wet.
2. Indien een politieke organisatie tijdens de zittingsperiode van een volksvertegenwoordigend orgaan wordt ontbonden, zullen haar volksvertegenwoordigers niet terugroepbaar zijn; deze volksvertegenwoordigers zullen geen organisaties zoals bedoeld in het Decreet Politieke Organisaties kunnen vertegenwoordigen die niet in dat volksvertegenwoordigend orgaan zijn vertegenwoordigd.

Artikel 5

GRONDEN VOOR TERUGROEPING

1. Terugroeping van een volksvertegenwoordiger vindt plaats op één of meer van de volgende gronden:
 - a. roeyement van het lid of elke andere wijze van beëindiging van het lidmaatschap van de politieke organisatie;

- b. het lid van De Nationale Assemblée conform de procedures opgenomen in artikel 11 leden 2 tot en met 4 van het Reglement van orde van De Nationale Assemblée, vrijwillig lid wordt van de fractie van een andere politieke organisatie dan die op wiens lijst het lid is gekozen of door welke het lid is voorgedragen voor kandidering, dan wel een eigen nieuwe fractie opricht;
 - c. het lid, blijkende uit de relevante documenten, zonder enige mededeling afwezig is geweest ter bijwoning van 60 % of meer van de ~~openbare en huishoudelijke~~ vergaderingen, die door het volksvertegenwoordigend orgaan gedurende twaalf opeenvolgende maanden zijn uitgeschreven;
 - d. het lid is veroordeeld wegens misdrijf, bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak tot een vrijheidsstraf van tenminste vijf maanden;
 - e. het desbetreffende lid conform artikel 486 van het Burgerlijk Wetboek onder curatele is gesteld;
 - f. een aan dementie lijdende volksvertegenwoordiger waarvan de kenmerken duidelijk waarneembaar zijn, zulks te laten bepalen door een daartoe bevoegde medische specialist;
 - g. het lid een slecht levensgedrag vertoont.
2. Royement als bedoeld in lid 1 onder a van dit artikel geschiedt door het bevoegde orgaan dat door de statuten van de politieke organisatie is aangewezen om het royement uit te spreken.

Artikel 6

PROCEDURE VOOR DE BEËINDIGING VAN HET LIDMAATSCHAP DOOR TERUGROEPING

1. Op grond van deze wet neemt degene die een terugroepingsgerechtigde is een rechtsgeldig besluit tot terugroeping van het desbetreffende lid, met dien verstande dat dezelfde procedure wordt gevolgd als bij de kandidaatstelling zoals omschreven in artikel 6 van het Decreet Politieke Organisaties met inachtneming van het gestelde in artikel 4 leden 1 en 2 van deze wet.
2. Aan het desbetreffende lid wordt conform het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering een brief per deurwaardersexploit betekend, inhoudende het besluit van de terugroepingsgerechtigde van zijn of haar terugroeping en de gronden waarop het besluit berust en een gewaarmerkt uittreksel van de goedgekeurde notulen van de rechtsgeldige vergadering waarop het besluit tot terugroeping is genomen.
3. Het lidmaatschap van de betrokken volksvertegenwoordiger, zoals bepaald in artikel 68 lid 1 c van de Grondwet en artikel 6 lid 1 c en artikel 20 lid 1 c van de Wet Regionale Organen, is beëindigd nadat betekening van het deurwaardersexploit zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel aan betrokkene heeft plaatsgevonden.

4. De brief en het gewaarmerkte uittreksel van de notulen, genoemd in lid 2 van dit artikel, en een kopie van het bedoelde exploot worden door de terugroepingsgerechtigde ook per deurwaardersexploit betekend aan de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau en de Minister van Binnenlandse Zaken.
5. Kopieën van de deurwaardersexploaten, de brief en het gewaarmerkte uittreksel van de notulen zoals bedoeld in de leden 2 en 4 van dit artikel worden verzonden naar:
 1. de President van de Republiek Suriname;
 2. de Voorzitter van het betreffende volksvertegenwoordigend orgaan;
 3. de Minister van Justitie en Politie;
 4. de Minister van Regionale Ontwikkeling;
 5. het Ministerie van Binnenlandse Zaken;
 6. het Onafhankelijk Kiesbureau;
 7. het Centraal Hoofdstembureau;
 8. de voorzitter van het Hoofdstembureau van het district waar de teruggeroepen volksvertegenwoordiger is gekozen;
 8. de Staatsraad;
 9. de Rekenkamer.

Artikel 7

AANWIJZING VAN DE OPVOLGER

1. Binnen veertien dagen na de betekening van het in artikel 6 lid 4 bedoelde exploot aan de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau, komt dit orgaan bijeen om volgens de in de Kiesregeling bepaalde wijze te voorzien in de vacature van het betreffende volksvertegenwoordigend orgaan.
2. Bekendmaking van zijn bevindingen en kennisgevingen doet de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau volgens de Kiesregeling; artikel 136 van de Kiesregeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8

TOELATING VAN DE AANGeweZEN OPVOLGER

Binnen dertig dagen na de kennisgeving van de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau komt het betreffende volksvertegenwoordigend orgaan bijeen om op de wettelijk voorgeschreven wijze de aangewezen opvolger toe te laten.

Artikel 9

SLOTBEPALINGEN

Bij de inwerkingtreding van deze wet is de Wet houdende regels voor het beëindigen van het lidmaatschap van De Nationale Assemblée (S.B. 2016 no. 114, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 no. 122) ingetrokken.

Artikel 10

1. Deze wet wordt aangehaald als Wet Beëindiging Lidmaatschap Volksvertegenwoordigende Organen.
2. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de2022

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

**WET van2022,
houdende regels voor de beëindiging van het
lidmaatschap van volksvertegenwoordigende
organen, ingevolge artikel 68 van de
Grondwet van de Republiek Suriname en
de artikelen 6 en 20 van de
Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals
laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54)
(Wet beëindiging lidmaatschap
volksvertegenwoordigende organen)**

ONTWERP

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMEEN

Het lidmaatschap van het volksvertegenwoordigend orgaan voor de Nationale Assemblée eindigt krachtens artikel 68 lid 1 onder c van de Grondwet door terugroeping. Eveneens eindigt volgens artikel 6 lid 1 c en artikel 20 lid 1 c van de Wet Regionale Organen het lidmaatschap van de Districtsraad respectievelijk de Ressortraad door terugroeping. De terugroeping geschiedt op een bij wet te bepalen wijze.

De onvolkomenheden in de Wet Terugroeping Volksvertegenwoordiger 2005 en de Wet houdende regels voor het beëindigen van het lidmaatschap van De Nationale Assemblée (S.B. 2016 no. 114, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 no. 122) hebben gemaakt dat op basis van deze wetten nooit een volksvertegenwoordiger is teruggeroepen.

In het verleden is het wel eens voorgekomen dat leden van De Nationale Assemblée, hoewel zij voor een bepaalde politieke partij in De Nationale Assemblée als lid waren gekozen, na onenigheid binnen hun politieke partij deze verlieten en de stap deden naar een andere politieke partij in De Nationale Assemblée en een eenmansfractie in De Nationale Assemblée vormde, al of niet onder een eigen naam; dit laatste is in strijd met de Kiesregeling en het Decreet Politieke Organisaties.

Vooropgesteld moet worden dat ingevolge deze wet het besluit tot terugroeping wordt gelegd bij het krachtens de statuten van de politieke partij bevoegde orgaan.

Voorts geeft deze wet ook regels ingeval tijdens de zittingsperiode van een volksvertegenwoordigend orgaan een politieke partij wordt ontbonden.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

In artikel 1 zijn de begripsbepalingen omschreven. Met volksvertegenwoordigende organen wordt in deze wet bedoeld De Nationale Assemblée, de Districtsraad en de Ressortraad.

Artikel 2

Dit artikel geeft de 3 wettelijke bepalingen aan met betrekking tot het beëindigen van het lidmaatschap van de volksvertegenwoordigde organen. Artikel 68 van de Grondwet, artikel 6 van de wet Regionale Organen en artikel 20 van de wet Regionale Organen geven concrete gronden aan voor het beëindigen van het lidmaatschap van een volksvertegenwoordigd orgaan.

Artikel 3

Op grond van artikel 141 lid 1 van de wet Kiesregeling kunnen de leden van de volksvertegenwoordigende organen te allen tijde ontslag nemen. Het schrijven wordt door hun ingezonden aan de President, die het ter kennis brengt van het volksvertegenwoordigend orgaan. Artikel 3 van deze wet geeft de regels en procedures ten aanzien van het beëindigen van het lidmaatschap van volksvertegenwoordigende organen bij overlijden of ontslag op eigen verzoek aan. De Voorzitter van het volksvertegenwoordigd orgaan deelt in een vergadering mede met betrekking tot het kennisnemen van het mogelijk bestaan van omstandigheden zoals genoemd in de Grondwet, artikel 68 lid 1 onder a of b, na de verkregen relevante documenten van het betreffend lid. In de eerstvolgende vergadering na te zijn overtuigt worden de mededelingen en procedures om te komen tot toelating van een nieuw lid, conform de Kiesregeling afgehandeld. In geval van overlijden wordt met name gecontroleerd of de akte van overlijden is afgegeven aan het Hoofdstembureau van het kiesdistrict van de overledene.

Artikel 4

Het bepaalde in lid 1 gaat uit van het basisprincipe dat volksvertegenwoordigers alleen teruggeroepen kunnen worden door het daartoe bevoegde statutair orgaan van de politieke organisatie die zij vertegenwoordigen. In lid 2 wordt er een uitzondering gemaakt voor de volksvertegenwoordigers wiens politieke partij ontbonden is.

Artikel 5

Het betreft hier een limitatieve opsomming van gronden voor terugroeping dit artikel geeft de handeling of omstandigheid, dat reden is tot het terugroepen van een lid uit het volksvertegenwoordigd orgaan. Enkele van deze terugroepingsgronden zijn onder andere dat het desbetreffende lid minimaal zestig procent van de vergaderingen, die gedurende twaalf opeenvolgende maanden zijn uitgeschreven moet hebben bijgewoond. Indien dit niet het geval is, dient deze volksvertegenwoordiger de relevante documenten te overleggen, waarom deze afwezig was. Ook door roeyement of elke andere wijze van beëindiging van het lidmaatschap van de politieke organisatie kan een volksvertegenwoordiger teruggeroepen worden.

Artikel 6

In artikel 6 wordt de procedure voor het beëindigen van het lidmaatschap van volksvertegenwoordigers bij terugroeping uitgewerkt.

De procedure beschreven in dit artikel kan worden ingezet door een politieke organisatie, tot terugroeping van een lid uit het volksvertegenwoordigd orgaan, indien het lid door deze organisatie was gekandideerd op de lijst van deze politieke organisatie. Per deurwaardersexploot wordt aan de desbetreffende volksvertegenwoordiger een brief betekend waarin de reden(en) waarom deze wordt teruggeroepen zijn opgenomen en een uittreksel van de goedgekeurde notulen, die gewaarmerkt dient te zijn van de vergadering waarop zulks besluit is genomen. Door het betekenen van het deurwaardersexploot staat de beëindiging van het lidmaatschap van deze volksvertegenwoordiger vast.

Artikel 7

Bij het aanwijzen van de opvolger wordt krachtens dit artikel het Centraal Hoofdstembureau belast. Het Centraal Hoofdstembureau komt binnen veertien dagen na de betekening van het in artikel 6 lid 4 van deze wet bedoelde exploit aan de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau om volgens de in de Kiesregeling bepaalde wijze te voorzien in de vacature van het betreffende volksvertegenwoordigend orgaan.

Artikel 8 en 9

Krachtens dit artikel moet de opvolger, welke aangewezen is door het Centraal Hoofdstembureau binnen dertig dagen, na de kennisgeving van de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau toegelaten worden door het betreffende volksvertegenwoordigend orgaan.

Vanwege de redenen als bepaald in het algemeen gedeelte van de toelichting van deze wet, wordt bij haar inwerkingtreding de Wet houdende regels voor het beëindigen van het lidmaatschap van De Nationale Assemblée (S.B. 2016 no. 114, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 no. 122) ingetrokken.

Paramaribo,2022

De initiatiefnemers

A. Gajadien

G. Jordan

N. Jhakry